

درگاه

اون بش كونده بر نشر اولنور علم وصنعت مجموعه سی

ایکینچی سنه: اوچنچی جلد

نومرو : ۲۶

۵ مایس ۳۳۸

فكر بر طاقم سياحستانه لوده موضوع بحث ايديلن درويشلردر . بر چوق سياحلر آره سينده ، نيغولا دويغولاي ده جنوزليك تورك درويشلري حننده كي ايضاحاتي عينا استنساخ ايتديكندن موي اليك اثرينك بالخاصه فرانسه وانكلترده كي شهرت شايه سينه رغا [مستر كيپ ، اشعار عثمانيه تاريخي ، ج ۱ ، ص ۲۵۷] اوربشال . بر منبع اولديني . تظاهرها ايدر . [۳]

هوديني بو جاعتك على العادة اعضا سيندن اوله رقي تاق ايتك فكرينه (مؤلفي مجهول مننده : بر ايكي طور لاله) كاليلك [۴] معين و شايه مشابه . كاليسي طولاني سييله مخالفت ايديله بيلير . (صولاقزاده ، ص ۱۳۵ ، سطر ۱۰ : كاليلر) مه ناوينوي عينا تعقيب ايدن لووهن قلاوده :

Pand. Hist. Turc. c. 171, S. 188,

Newe Chronica S. 332 ; Huggiemallar

هوكلار بر جاعت اوله رق ذكر ايديلور . بو اثرده giomailer شكلنده و نيغولا دويغولاي ده ايه geomaliero شكلنده يازيلور كه ايكي مؤلف دهده ده زياده جالي شكلی موضوع بحث اولور ديكدر . او حاليه قبول اوله بيليركه لووهن قلاو بالذات تسميه ايتديكي وجهله هوكله استنادا يكي جاعتي تقيب ايدور بو جاعته مفروض مؤسسك اسمني اضافه ايدور . [۵]

[۳] نيغولاس دويغولا . Navigations . et peregrinations (متعدد دفعه لر طبع اولومش در :

ليون ۱۵۶۸ ، آنورس ۱۵۷۶ ، ۱۵۷۷ ، ۱۵۸۶ ، آلامانجه سي انتورف ۱۵۷۶) باقكر :

[۴] وثاقي مکتوبه بر چوق دفعه لر . « كالی » شكلی احتوا ايدوركه يك شايان دقتدر .

[۵] لووهن قلاوك آشكار اولان خطاسي ۱۸ نجی عصره قدر نمادی ايتش در ، حتی زله لرك بويوك اونيوره رساد له قسقوطنده ج ۱۲ ، ص ۲۹۷ Huggiemaller دييلور . بوزاسي ده شايان ذكر دركه لووهن قلاو طور لالارك ديكر بر عنوان اوله رقي ده « طور ميشيلار » اسمني ذكر ايدور . عيا روم ايلى حصارنده بر حجره داخلنده اقامت ايدرك بوغازدن كين كيلر طرفندن نصيحت ودعاعي استرجام اولان و بين الملومات قدسيته شهرت كير مجذوب دورمش دده ايله (اوليا چلي) ج ۱ ، ص ۴۵۴ ، ۴۵۵ و بالخاصه ۴۵۸ و ۴۵۹ ؛ حذيفة الجوامع ج ۲ ، ص ۱۲۵ و متعاقب معافيه دورمش ددم دهامون بر زمانه عاشر (علاقه دار) عبد ايدليكي آكلا شيلمايور . بومناستيله ذكری فائده دن خالی دكلدر كه اشقودره لي مارينو به شيشي ك افادته ذبلا مه ناوينوك (كذاك لووهن قلاوك) مستنسخ و متر جازندن طور لالارك سلطان طرفندن آتش و قليج ايله احيا ايديلن درويش جاعتي اولديني قيدي موجوددر .

سماوره قاضيسي اوغلي شيخ برالرميه

مايبد

ايديلور (۱) هامرك خطاسي اثری اوله رق طور لاق كاله توركا . و سويلري تاريخنده ناخوش بر وظيفه ايضا ايتديرش دركه بو وظيفه م . فرانغو بكك : « عثمانلي امير طور لاق و سويلري تاريخي حننده بر تجربه » [ج ۲ ، ص ۸۱ و متعاقب] ايله سالومون آروزانك : Dibre Jeme Israel be - Toagrima [Husiatdu 1907. 1. Tl. S. 45] ده و اضحا طالع اوله بيلور . « طور لاق » و « كال » اسمنه كاجه بو خصوصه دهه

آنجاقي بعض احتمالات سرد ايديله بيلير . « طور لاق » [۲] توركيه اسكي بر كله در . ايلك معناسي جيبلاق ايدی . بالاخره تدريجا « غير لاس » ، كنج ، صقالينز ، عيى و طاي معنارينه كلش در . فقط مجتمزه . « طور لاق » ايلك دفعه غرب سياحستانه لرند ، از جمله جيرواتي اتی مه ناوينوك اوله ذكر ايديلن اثری ايله بالاخره مه ناوينويه استنادا يازيلان

[۱] بالاخره خبر آلدیغه كوره ابراهام دانونك اداره سي آلتنده و قيتله - [۱۸۸۸ درنه] - انتشار ايدوب اليوم سكتة تعطيله اوغرامش بولان اسپانيوله Ilpigramma مجموعه سينده موي اليه كال حننده مفصل بر مقاله نشر اغتدر .

[۲] رادلوفك ، V. W. T. ، ۱۸۸۶ ؛ شينخ سليمان افندي ، چنانچه - عثمانلي لغتي (انفتاس قوش طرفندن ۱۹۰۲ ده بويادشته ده طبع اولومش در . ص ۱۹۴) طور لاق اصل معناسي « جاهل ، تجر يميز ، وحشي » در . « طورق » عين فلاك اشتقاقنددر . تور لاق اوله رقي كوره وحشي ، عاصي ديكدر . ديك اوليوركه طور لاق « طورلا » فعلندن اشتقاق ايدور . نته كم قاجقلاق « اوتيه بري يه قوشان » ، « قاجقلا » فعلندن « يوشاق » ايه « يوشا » فعلندن كايور . غابريه ل باليني kayani-tatar nyelvtar بوداشته ۱۸۷۵ ، ص ۳ باقكر .

— اومي ؟ ... او ، كين سته برمدعي عموي ايله اولمش ... شيمدي ايكي سي ده آلا تيا ده اعشار ...

اظر افنده ، اينجده بول بول ايصيرغان ، دوه ديكني ، ياني اوتلر ييتمش بر خرابي كچوروز ، دوقورله ايكيمن « ايسته كوشك ! » ديدك . بریده دوز بر ميدان اوتنه سينده بو بهار صباي تاب نازه يارقلري كوشله پيريلديان چنار دوريبوردي . ايكيه زك كوزلري ده او چنار آلتنده كچن مجهول فاجعه يي كوريبورمش كچي نيره شدك وعيني دوشورنجيله جيوائلرمزي صقيجه مهوز لادق .

مصطفى نزار

صمك

برقهقه آدي . صوكرا بردن يته قولتوغه چوكو . بردی . هم كسيك كسيك كولوور همده « آرتيقي اولسه مده غم ييم » ديوردي . خام افندي ده ، بويكده « اونا سيل لاف ! » ديه چيقشديلر . بن بوزولديكم كوشده قلمدن « دوعري سويلورسك كوكچم ، اولسه كده كوزك آچيقي كيتيه جك ! اوتلر سنك جيرانكي آكلماديلر اما بن شيمدي هبستدن اي آكلورم . » ديه كچيريبوردم .

اوته كيلر بر آرز ديشاري چيقشيلدي ، بن هان سس سز ياشنه ياقلاشدم « انتقامي آلك ! » ديدم . يوزني چويردي ، كولو سه دي . قيزلر ك بردن قره بوغانك چنكلنده اولديني ناصيل خبر آلديني ، كيجه يازيسي قيرله دوشوب چيرچيلاق او ياغور آلتنده شهره ناصيل اينديكني ، قوماندانه خبر وريدكي ، بورايه كوچ حاليه ناصيل كاديكني آكلندي . صوكرا بردن بكا « سليم آغا ! ديدی ، عمر بكك مزارى نرهده ؟ » او طه ك طواني اولديني كي باشه ييقادي صاندم . سؤالي آكلما ديفني طن ايتش فكرار صوردی : « استاسيونك آردنه ! » ديدم . قولتوغنك كنارنده صارقان قولی قالد بردی ، يوزني صاقلی اوقشايه رق : « سن جي چوق سوه رسك . بيليرم سليم آغا ! بنده سني چوق ، اما چوق سوه رم . سسكا برشي سويله جكم ... بكا ياقچكي وعد ايت ! » حالا شاشيورم كه اوديقه ده چيون يوره كم انده ده اوله دم . اوحالا يوزني اوقشور ، بكا يالوريبور . « وعد ايديبورسك دكلی سليم آغا ! ... » ديوب دوريبوردي ، « نه ايسترسك يابه جم » ديه يين اينجه سويله جكي دوشونكه باشلادی . « استاسيونك آردنه ... » ديه برشيلر سويلكه داورا نجه برمدن فيرلايه رق « صوص ! » ديه باغبردم . او كولووردی : « آكلادكيا ! .. سليم آغا ، جي سوه رسك بوني يابه جفسك ، همده يين ايتدك . آكلادكيا ؟ .. » باشي صالادم . آكلادم . آكلادم . وقوشه رق او طه دن فيرلادم .

صفيه اونباشيسي اجري كيردي ، جيوائلر حاضر لافش . بزى بكايورلر . سليم آغا سوزني بتيريبوردي :

صوكرا اوزا تيم ، بو قوعان دن نام اون بش كون صوكرا برصباح ، اذان وقتي ، كوچوك اولدی . اونده بكا آكلانديني كي استاسيونك آردنده كي مزار لاهه كوتوردك ، ايسته ديكي يرك يقينه كويدك . ايسته او وقت بو وقتدر ، نه خام افندي بوراي صورا ، آكلار ، نه ده بزا سكيبي كي چاليشير . اوليه جك قادار برشي آليرز ، بزه يتر ...

دوقورله ايكيمن آتلمرك اوستننده يز ، سليم آغا قاپو اوكنده بزه سلام وريبور ، دوقور ، آيريلان اول صوردی :

— بويوك نه اولدی ، سليم آغا ؟

نفس

فانك اوى

جنگنامه

۲

مايه [۱]

فانك غرب طرفه ده كي ديوارك اوستندن آشفته
 موفق اولش وتيه دن جسم برطاشي برندن چقارتار
 چقورك ايچنه يوارلاشدى . مغلوب اولق نيتنده
 اولاديني ايچون برايي گره چوره كلدى . تكرار
 آچىلدى . بو ائشاده بهلوه ايله دو كوش دوام
 ايدىوردى . ديگر طرفدن ماعونلر مجزده به آنك
 اطرافنده باغريش ورلردى . ياراسه مانع اوراده بوراده
 دولاشه رق بوتون جنگله بويوك جنگك خيبرليني
 كوتور يوردى . اوصورتله كيا ياني قيل هاني بيله تراميت
 كورولتوسى آكديران سسيله باغمه م باشلادى
 اوزاقلردن بو سسى ايتيدن بر چوق ماعونلر
 اغاچلرده كي يوللر اوزرنده قوشه رق صيچرايه رق
 صفوق مغايله لرده كي ارقداشلىرىك امدادينه تشدیلر .
 بر طرفدن ده جنگك كورولتوسى اوزاقلره قدرقوشلرى
 قورتوتيوردي .

اوزمان فانك دوس دوغرو و غايت عيجه ،
 اولديرمك صبر سزاييله كلدى . بر بويوك سپاهييلانك
 دو كوش قوت بوتون وجردنك قوتيله باشلله ووردني
 ضربه ده در . صوغوق وساكن بر اراده نك سوق
 ايتديكي بر مرقاق ويا يارم ملون ثقلنده بر چيكي
 تصور ايديكز ، ايشته فانك بو جنگده نيه بكنزه ديكني
 كوز اوكنه كتيره بيلير سگنر . . . دوت بش قلم
 اوزونلغنده بر بيلان بر انسانك كوكسه وورورسه
 اونى ده ويره بيلير . حالبوكه فانك اوتوز قدم اوزونلغنده
 ايدى . ايلك خريبي سكونته بهلوه ايله اوغراشان
 ماعون كئله سته ايتيدردى . ايكنجى به حاجت قاللدى .
 ماعونلر باغراق داغلايدلر :

— فانك آكلدى . . . قاچيكنر قاچيكنر . . .
 اوزون زمانلردن برى ماعونلر ، فانك حقتنده
 بويوكلريشك آكلماقلى شيلردن بك زياده قورقارلدى .
 فانك . . . كيجه خرسى . . . اغاچ دالرنده اوزانان
 ويوصون قدر گورولتوسز كيدن اك قوتلى ماعونى
 قاچيران فانك . . . چوروك بردال گي حركت سز دوران
 واونلر بر دتيره بوتان اختيار فانك . . . جنگلده ماعونلر
 اك چوق قورقديني شي بو ايدى . چونكه قدرتك
 درجه سنى بيلزلر . . . گوزلرني باقمازلردى . هيچ
 بريسى اونك ائندن جانلى اوله رق قورتولاماشدى :
 بويوك ايچون ككه ليه رك اولرك داملرى اوزرندن ،
 ديوارلردن قاچورلردى . بهلوه اراق راحت نفس
 آليوردى . كوركى به گيرادن چوق قالين اولديني
 حالده جنگده مدهش صورته اضطراب كلشدى .
 اوزمان فانك ايلك دقه اولارق اغني آجدي واوزون
 برايصلى چالدى . . . اوزاقلده صفوق مغايله لرده كي
 ارقداشلىرني يارديه قوشان ماعونلر اوله قلى يرده

[۱] « درگاه » نومره : ۲۰ ، ۲۱ ، ۲۲ و ۲۳

اورازرده آقشام

بو آقشام دوشون كوزلرك بينه ،
 مهتابه خارلى قاراكلى برصو . . .
 دالده آليور درينلكنه
 روحى برصو گنيز اولوم قورقوسى .

اوقدا جانلى كه اسمر يوزگده
 غروبك دائما دكيش رنكى
 بى رعشه سيله صارصان خرنده
 سكا قردش حسار ياشور صانكه .

برئولومك قله سينه ن غميله
 باقى تور برمه ده سك ، تهره بور سسك ،
 صولده بويش قيش آقشايه
 فرسز آينلرده آن يان عكسك .
 شباط ۳۳۸

احمد محمدى

مصطفی اطرافنه بر چوق طرفدار طوبلاركن
 بدرالدين ده بوندن خبردار اوله رق منافسى ترك ايله
 سسنديه اسفنديار بك نردينه كيتدى . عثمانلى
 خاندانك بوازلى دشمنى نردنده قيصه بر مدت
 اختيار اقامتن صوكره بر كيه راكبا عثمانيلرك
 دشمنلرني اقامتكاهنى دائما آجيق طوتان اولاح بكى
 ميرچنك نردينه عربت ايتدى .

اسكى منبرلك سكوتنه رغما شيخك ميرچه بك
 ايله برلكده حركت ايتدكلرنده شبيه يوق در .
 سعدالدين ايله صولاقزاده قطعاً بونقطه نظرى تأييد
 ايدىورلر . (ج ۱ ، ص ۲۹۷ و ص ۱۳۴ سطر
 آشاغيدن) بوايكى منبره نظراً بدرالدينك ايلك
 هدف حركتى طونه اوزرنده كاش سلسله ايدى . اورادن ده
 آغاچ ديكزى [۵] ديكارى دلى اورمانه توجه ايتدى .
 دلى اورمان بكون رازغراددن تقريباً جنوب شرقى

[۵] آغاچ ديكزى بويوك اورمانلر ايچون
 كترله قوللاييلان بر تعبيردر . اليوم قوج ايلي يارم
 آله سنك شمال قسمنده كاش ازमित جوارنده كي
 بويوك اورمانه آغاچ ديكزى ديرلر . بوندن ماعدا
 قره دكزك جنوب ساخنده اورمانلى اراضى موجوددر .
 على جواد ، جغرافيا لغتى وشمس الدين ساسى بك
 قابوس اعلام ج ۱ ، ص ۲۲۴ . بوندن ماعدا
 قاهره اير ، طر بزون ايمراطورلى تاريخى ، مونسج
 ۱۸۲۷ ، ص ۲۹۴ باقكز .

فراخ باينفرد

كوربلى زاده احمد جمال بك طرفدن توكيه به نقل ايدلشدر

كل دورمه كوكل راهنه اركان عليدر
 اى جان كوزك آج صدق ايله برهان عليدر

ياك ايله كوكل كمه سنى دورمه طواف ايت
 هر شخصه نصيب اولماز او ديوان عليدر

قلبكده اكر دوغديسه شمس حقيقت
 رفع اوله اودم برده كه ميدان عليدر

مقصودك اكر روت ديدار ايسه الحى
 ذاتكده او بر نقطه عرفان عليدر .

تقديس ايدى كورس نه او محرابى السى
 هستى كوروش عالم امكان عليدر .

محرابى

دوردير . بوندقلى دالار آغراقليه اكليمكه
 وچانيردامغه باشلادى . بوش اولرده وديوار
 اوستلرنده كيل بر دتيره صوفنديلر . و شهرده
 حكمفرما اولان سكوت آراسنده صولرني
 سيلكه ليه رك خرنه دن چقان به گيرانك سسى ايشيدلدى
 كورولنى تكرار باشلادى . ماعونلر ديوارلك
 اوستلرني چيفديلر . بويوك طاش مودرك بونلرني
 صارلديلر . قلعه ديوارلرنيك اوزرنده زيباركن
 مووغلى دائره نك داخلنده سويچندن صيچرايور
 وصرم ديوارك اوعيارلردن باقهرق ياقوش گي
 اوتيور ، اونلرله آلاي ايدىوردى . به گير آفكس
 نفسه سوزه باشلادى :

— يوقارنى چيچ انسان ياوروسى . . . آرق
 باشقه برشى يابام . انسان ياوروسنى آلوب قاچام .
 بلكه تكرار هجوم ايدلر .

— بن اونلر امر ايجه نجه برلندن قيلملايا
 مازلر . . . اوطوريكز . . . سسس . . .

فانك ايصلى چالدى و شهر بر دقه دها درين
 بر سكونته دالدى .

— دها اول كله مزم آرداش . . . هم بى
 چاغيرديكنى ايشيدتم .

— به گير آيه خطاب ايدىوردى :
 — محابه آراسنده . بلكه ده باغمه شمدر . . .

بلكه . . . بهلوه باراليمسك ؟
 بى بوز كوچك آي ياوروسله آيرمادقلىرني

امين دكم . . . اويح ! . . . فانك ، به گير وبن سكا
 حيايمزى مديونر . . . به گير وبن . . .

— اهميت يوق . . . انسان ياوروسى نروده ؟
 — بوراده بچقوردهم فقط چيقاميزومكه . . .

مووغلى باغردى .
 بيقيق قبه باشى اوزرنده يوكسليوردي . ايجرده

زيلازلر :
 — كوتوريكز بونى . . . طاووس قوشى موركي

دورميور اويلاير . ياورولرني اولديره چك ديه
 سويلنديلر .